

Pochybnosti o systému a nastavení certifikačního procesu

V souvislosti s diskusí o **Certifikacích odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské primární prevence rizikového chování** (dále jen certifikace) si dovoluji podívat se na celý proces z hlediska svých pochybností o systému a nastavení certifikačního procesu. Tento proces se řídí Certifikačním řádem (dále jen ČR) a dalšími dokumenty. Kladu si v mnoha případech otázky, na které jsem zatím nenašel odpovědi.

Certifikace je (dle ČR) posouzení a formální uznání, že poskytovatel a jím realizovaný program odpovídá stanoveným kritériím kvality a komplexnosti. Jedním ze základních cílů certifikací je zajištění a zvyšování kvality poskytovaných programů školské primární prevence rizikového chování. Není mi jasné, proč nejsou organizace posuzovány podle svých specifik. Malá organizace disponující kanceláří, jejíž programy jsou realizovány výhradně v prostorách škol – zájemců o program, musí splňovat stejná kritéria jako organizace sídlící v jedné budově a disponující vlastním prostorem, kam klienti docházejí na program prevence. **Je opravdu v obou případech stejně důležité, kdo a jak často v organizaci uklízí? Nejsou v tomto případě pomíjena specifika dané organizace?** Poskytovatel programu prevence přeci také respektuje specifika daného regionu a školy. A certifikační proces toto splňovat nemusí?

Jedním ze základních principů certifikací je **dobrovolnost**. Certifikace není povinná, organizace o ni sama žádá a hradí s ní související náklady v plné výši (25 000 – 30 000 Kč); může však o tuto částku soutěžit v rámci dotačního řízení MŠMT či jiných resortů. **Je tato částka adekvátní? Na co je použita? Organizace tedy může vysoutěžit částku v plné výši zpět v dotačním řízení MŠMT či jiných institucí? Opravdu? A opravdu je certifikace dobrovolná, když bez certifikace nelze od dotačního roku 2015 žádat o státní dotaci na MŠMT, ale i u dalších institucí? Opravdu mají organizace – poskytovatelé programů – na výběr?**

Platí, že program prevence, který není certifikován, je nekvalitní? Pokud se škola rozhodne zajistit realizaci programu prevence necertifikovanou organizací a zákonní zástupci dětí jejich účast v programu uhradí, je vše v pořádku? Přináší tedy systém certifikací zvyšování kvality programů prevence?

ČR v části II upravuje postavení subjektů v certifikačním procesu. Těmito subjekty jsou: MŠMT, NÚV, Výbor pro udělování certifikací školské PPRCH, Pracoviště pro certifikace, Certifikační tým a Žadatel. Postavení těchto subjektů je v ČR popsáno.

V počátku roku 2014 se však místních šetření „účastnili“ ještě stážisté. Jejich postavení a role v dokumentech není popsána. Přesto měli tito stážisté přístup např. k dokumentaci organizace. Vysvětlením Pracoviště pro certifikace bylo, že i tito stážisté podepsali také Čestné prohlášení a Prohlášení certifikátora a jsou tudíž také vázáni mlčenlivostí. Stážista, který se na práci certifikátora připravuje, certifikátorem není. **Mohu podepsat „Slib prezidenta České republiky“ a následně se dožadovat v Kanceláři prezidenta republiky prezidentských pravomocí?**

Pracoviště pro certifikace uvádí, že role stážistů není zakotvena v certifikačních dokumentech a ani v tom nevidí smysl. **Jak by asi pochodil žadatel o certifikace, kdyby certifikačnímu týmu sdělil, že**

nevidí smysl v tom, aby zpracoval nějaký dokument? Třeba zrovna ten, který se týká stážístů v organizaci?

Ve společném vyjádření MŠMT a NÚV zveřejněného 7. 5. 2014 se ještě můžeme dočíst, že v procesu certifikací vystupuje také „certifikační autorita“. Je jí ředitel NÚV a náměstek ministra školství. Toto se dozvídáme ze společného prohlášení těchto certifikačních autorit. Jejich role v Certifikačním řádu také popsána není. Společné prohlášení je podepsáno právě certifikačními autoritami.

Vnímám potřebu zvyšovat kvalitu programů školské primární prevence rizikového chování jako legitimní. Jsem však přesvědčen, že takto nastavený systém kontroly kvality není funkční.

V Praze dne 15. 5. 2014

Mgr. Miroslav Hricz
předseda PREVALIS

